

[Larsen (Bjerre).]

og endvidere skal der kunne ydes Forskud til 4 pCt. Rente paa Jordkøbslaan og Byggelaan til Opkøb af Jord og Oprettelse af Brug paa privat indkøbt Jord.

Der er med Hensyn til Udstykningen af større Brug fastsat en Bestemmelse om, at der kan gaas op til et Jordareal paa 15 ha middelgod Jord, hvor Forholdene maatte tale derfor, og det menes at være formaalstjenligt, at der, hvor Udstykningen omfatter et større Omraade, f. Eks. 100 ha eller mere, bør tilstræbes at udstykke en Trediedel af Arealet i Gaarde af nævnte Størrelse. For øvrigt bør det tilstræbes, at Udstykningen fortrinnsvis gennemføres saaledes, at hvert Jordbrug bliver af en saadan Størrelse, at det er tilstrækkeligt til at ernære en Familie ved dennes egen Arbejds-kraft.

Ved Udstykningen af større Gaardes Jordareal har det hidtil været noget vanskeligt at stille Nybegynderne lige, idet en større Gaards Skifter ofte er højst forskellige med Hensyn til Udbytteevne. F. Eks. kan et Skifte paa en saadan Gaard være meget urent og uden nævneværdig Kultur, og de Nybegyndere, der faar deres Jord anvist paa et saadant Stykke, vil være uheldigt stillet og vil have betydeligt daarligere Startvilkkaar end de, der faar deres Andel i et velkultiveret Jordstykke. Dette Forhold søges nu rettet ved, at Statens Jordlovsudvalg er bemyndiget til for en vis Aarrække, dog ikke ud over 10 Aar fra Salget, at bevilge et forholdsmæssigt Afslag i Jordrenten, men saaledes, at der til Gengæld herfor, hvor det viser sig, at en Parcel ved Overtagelsen er i særlig god Kultur, kan afkræves et Vederlag herfor af vedkommende Parcellist. Jeg tror, det er af stor Betydning, at man indretter sig netop som her foreslaaet.

De Regler, som findes i de nugældende Jordlove med Hensyn til Valget mellem at komme ind under Formen for Jordlovsbrug med Jordrentesvarelse eller Formen fra den gamle Husmandslov, opretholdes, men stadig væk saaledes, at hvis Parcelkøberen fremsætter Ønske om, at den af Staten købte Jord, det vil sige offentlig Jord, skal overlades ham som privat indkøbt Jord, saa skal Købesummen for Parcellen betales til Jordfonden og beregnes efter den af Jordfonden erlagte Pris for Jorden, dog ikke under Grundværdien, med et af Statens Jordlovsudvalg fastsat passende Tillæg for Fondens Udgifter til Grundforbedringer og Vejanlæg. Det vil altsaa sige, at der ikke af Jordfonden

kan anvendes Midler til varig Anbringelse i privat Jord, og det vil da ogsaa være ganske urimeligt, at Jordfondens Midler skal indtages i Spekulationen — et Forhold, som vi stadig fra vor Side har holdt paa.

Byggelaanene til Husmandsbrug foreslaas sat til 8 000 Kr., som forrentes med et Beløb af 4 pCt., men det er ikke nødvendigt at opføre Bygninger til dette Beløb med det samme, Laantageren kan nøjes med at bygge for en mindre Sum, naar det indstilles af Amtskommissionen; ønskes Bygningerne saa senere udvidet, kan der inden for et Tidsrum af 5 Aar til eventuelle Tillægsbygninger faas et Laan gaaende op til de nævnte 8 000 Kr.

Til Gartnerier og Havebrug kan der fortsat faas Statslaan. Da Loven desangaaende snart er udløbet, er denne Lov optaget i nærværende Forslag. Det vil ogsaa være urigtigt at lade denne Lov opføre. Med de forhaandenværende Forhold, hvor Landbrugsproduktionen skal indskrænkes, og hvor der er gode Muligheder for Gartnerier og Havebrug, bør der fortsættes med at støtte dette Erhvervs Udfoldelse. Der er indført enkelte Ændringer i Bestemmelserne angaaende Laanene, idet Laanesummerne foreslaas nedsat for Bygninger til 10 000 Kr. og Jordkøbslaan til Jords Fremskaffelse til 4 000 Kr., og denne Laanesum gælder for Bygningernes Vedkommende, hvad enten det er Behoelse og Drivhuse med tilhørende Anlæg eller Drivhuse alene, og saaledes at forstaa, at det i alle Tilfælde svarer til $\frac{9}{10}$ af Omkostningerne. I ganske særlige Tilfælde kan Landbrugsministeren bevilge 12 000 Kr. til disse Byggelaan. Her kan man, som ved Husmandsbrugene, ogsaa vente i 5 Aar med at opføre en Del af Bygningerne for, naar disse i Løbet af de 5 Aar er opført, da at opnaa fuldt Laan. Der foreslaas lidt skrapper Afdragsbestemmelser for disse Laan, idet der gaas ud fra, hvad uomtvisteligt ogsaa er rigtigt, at Drivhuse og hvad dertil hører forringes betydeligt hurtigere end almindelige Behoelsesbygninger, hvorfor Afdragstiden bør være kortere end ellers.

Til Oprettelse af de tidligere omtalte større Brug med et Tilliggende af indtil 15 ha ydes der forholdsmæssigt større Byggelaan, men i intet Tilfælde over 15 000 Kr. Ogsaa her gælder Reglerne med Hensyn til Forskud og midlertidig Indretning af Bygninger.

Jeg mener hermed at have omtalt de vigtigste Bestemmelser i Afsnittet om Oprettelse af de Landbrug og Gartnerier, der kan oprettes paa Jord i Statens Eje, og skal